

Datum Vår referens
2016-06-07 Almmse

Socialdepartementet
s.sf@regeringskansliet.se
s.registrator@regeringskansliet.se
Dnr S2016/02521/SF

Remissvar: Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna (DS 2016:8)

Almega AB har beretts tillfälle att lämna remissvar över Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatserna och vill med anledning härav framföra följande.

Sammanfattande kommentar

- Almega avstyrker förslaget i dess helhet.
- Almega instämmer i Svenskt Näringslivs och Vårdföretagarnas remissvar.
- Almega anser att det behövs andra åtgärder för att minska sjukfrånvaron som exempelvis bättre dialog mellan vården och arbetsgivaren för att kunna bedöma den enskildes nedsatta arbetsförmåga.
- Almega anser att den sjukskrivnes ansvar i rehabiliteringsprocessen bör förtydligas.
- Almega anser att förslaget kommer att innebära en ökad risk för en icke förutsägbar kostnad för företagen.
- Almega anser att förslaget kommer att påverka företagens vilja och förmåga att rekrytera.
- Det förebyggande arbetsmiljöarbetet är en prioriterad fråga men hjälper inte i många sjukfall då orsaken härför är annan än arbetet.

Inledning

Almega anser att förslaget kommer att slå hårt mot såväl det enskilda företaget. Svenskt Näringsliv har på ett tydligt sätt framfört detta i sitt remissvar. Almega vill dock ytterligare kommentera en del av de förslag som lagts fram.

Almega AB består av sju förbund, Almega Samhallförbundet, Almega Tjänsteförbunden, Almega Tjänsteföretagen, Bemanningsföretagen, IT&Telekomföretagen, Medieföretagen samt Vårdföretagarna. Tillsammans representerar dessa förbund nära 11 000 medlemsföretag med 550 000 anställda. Över hälften av företagen har färre än 10 anställda tre fjärdedelar av företagen har färre än 25 anställda.

Företagen återfinns i ett 60-tal olika branscher och där nya affärsidéer hela tiden utvecklas. Vissa branscher är kunskapsintensiva medan andra till större delen är serviceinriktade. Allt fler av företagen verkar på en global marknad där konkurrens råder om såväl arbetskraft som affärer.

Almega anser att förslaget kommer att få stora negativa konsekvenser för företagen. Kostnaden för anställda riskerar att öka från redan höga nivåer. Redan idag står personalkostnader för upp till 70-90% av verksamhetskostnaderna.

Det remitterade förslaget innebär tillkommande miljardkostnader för offentliga arbetsgivare, samtidigt tillför regeringen kommuner och landsting 10 miljarder kronor årligen, vilka kan förväntas finansiera det ökade kostnadsansvaret för sjukfrånvaron i sektorn. För offentligt finansierad verksamhet innebär förslaget att det offentliga får konkurrensfördelar i förhållande till de privata aktörerna, om inte även dessa erhåller kompensation

Det behövs andra åtgärder för att minska sjukfrånvaron i privata företag

Almega anser att förslaget inte kommer att leda till lägre sjukfrånvaro i de privata tjänsteföretagen. Risken för ökade kostnader kommer att påverka arbetsgivarens vilja att rekrytera medarbetare. Istället borde regeringen föreslå ett antal andra åtgärder för att minska sjukfrånvaron.

Arbetsgivaren behöver förstå vad den nedsatta arbetsförmågan, i samband med sjukdom, beror på för att i ett tidigt skede i sjukdomsfallet kunna sätta in relevanta åtgärder. Det finns ingenting i förslaget som berör detta, till exempel i form av kontakter mellan sjukskrivande läkare och arbetsgivaren.

Företagen anser att sjukskriving inte löser alla problem som t ex psykisk ohälsa uppkommit ur. I många av dessa fall beror det på omständigheter som inte arbetsgivaren förfogar över.

Företagen anser att för att de ska kunna fullfölja sin del av rehabiliteringskedjan under de första 90 dagarna i ett sjukfall måste andra delar i processen fungera. Kontakten med såväl den anställde som sjukvården och försäkringskassan måste ske tidigt i sjukprocessen för att rätt åtgärder ska kunna sättas in och att arbetsgivaren kan överväga vilka åtgärder som kan vidtas på arbetsplatsen.

Företagen menar att de inte får den kontakt med Försäkringskassan som erfordras för att tidigt kunna agera i ett ärende. Regeringen borde än tydligare markera behovet av kontakter mellan företagen och försäkringskassan.

Sjukskrivande läkare har en nyckelroll i att minska sjukfrånvaron. Det gäller allt ifrån hur sjukintygen fylls i till kontakter med såväl arbetsgivare som arbetstagare. Regeringen borde överväga att införa en gräns på hur lång sjukskrivning som läkare kan rekommendera innan kontakt tas med arbetsgivare.

Almega har i olika sammanhang, bland annat i remissvaret på socialförsäkringsutredningen, framfört att en ny, från vården och försäkringskassan fristående funktion, som rehabiliteringskoordinator borde införas. Detta för att koordinera de åtgärder som behövs, bevaka att den enskilde får rätt vård och stöd vid rätt tillfälle och fungera som samtalsledare i de nödvändiga samtalen mellan arbetsgivaren, den med nedsatt arbetsförmåga, vården och försäkringskassan.

Almega anser vidare att den enskilde medarbetaren har en nyckelfunktion för en snabb återgång i arbete. Företagen anger att de allt för ofta har svårt att nå en sjukskriven medarbetare eller få svar från denne. Ansvaret att vara delaktig i rehabiliteringsprocessen bör förtydligas. Inte minst att infinna sig och delta i företagshälsovårdens eller annan arbetsmedicinsk utredning. Rätten till sjukfrånvaro på grund av arbete och att erhålla sjukpenning (dag15) bör tydligare kopplas till ett aktivt deltagande i sin rehabilitering.

Vilka konsekvenser kommer förslaget få på rekrytering av nya medarbetare?

Den risk som varje enskild rekrytering för en arbetsgivare innebär kommer att öka när en icke förutsebar kostnad i form av medfinansiering. Företagen, inte minst inom tjänstesektorn har idag svårt att finna rätt kompetens. Bland dem som är nyanlända i Sverige finns många som har den kompetens som arbetsgivaren efterfrågar. Men samtidigt har många av dessa tragiska erfarenheter med sig i bagaget och som kan komma att resultera i sjukdom. Även om behovet av kompetensen är stor, finns det en uppenbar risk att en arbetsgivare, framförallt en mindre, inte kommer att våga anställa en nyanländ. Detta förslag om medfinansiering kommer därmed ytterligare försvåra integrationen.

Arbetsmiljön är en prioriterad fråga

Eftersom kostnad för personal är en så stor andel av verksamhetskostnaden så är arbetsmiljön en prioriterad fråga. Det gäller för att behålla kompetent personal men också vid nyrekryteringar kunna anställa de mest kompetenta sökande. Där är arbetsmiljön en bidragande faktor. De satsningar som görs inom ramen för partsägda organisationer som AFA Försäkring och Prevent är därför av stor vikt.

Almega har också tagit initiativ till en forskningsstudie för att analysera tjänstemännens sjukskrivning. Projektet finansieras av Alecta och genomförs under ledning av professor Kristina Alexandersson. Resultatet kan komma att ligga till grund för exempelvis chefsutbildningar.

Inom flera av Almegas branscher finns det en hotbild från tredje man som arbetsgivaren inte råder över och som kan leda till sjukfrånvaro som arbetsgivaren har att bära kostnader för. Andra problem uppkommer när en medarbetare har flera arbetsgivare och där huvudarbetsgivaren blir ansvarig.

Avslutning

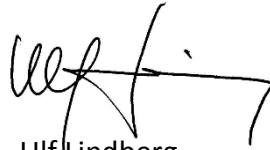
Almega delar oron för sjukfrånvaron. Det behövs en öppen diskussion om vad nedsatt arbetsförmåga innebär och attityder till sjukskrivning. Det behövs kortare väntetider i vården, bättre tillämpning av regelverk kring sjukskrivning, bättre dialoger mellan de inblandade. Istället för att öka arbetsgivares kostnader ytterligare bör regeringen se över de hinder som idag finns och istället föreslå åtgärder som underlättar arbetsgivarnas arbete med att förebygga ohälsa på arbetsplatsen och för att underlätta snabbare återgång i arbete.

Almega har härutöver inga ytterligare synpunkter.

Med vänlig hälsning
Almega AB

Anna-Karin Hatt
VD

Ulf Lindberg
Näringspolitisk chef